

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . . I kor. Egy óra. . . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Tisza jön.

A debreceni munkapárt szervezkedése.

A debreceni nemzeti munkapárt vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta szervezkedő nagygyűlését a „Royal“ nagytermében. Ez a gyűlés is annak a nagy és osztatlan lelkesedésnek impozáns hangú megszólalatója volt, mely a debreceni nemzeti munkapárt eddigi szervezkedési mozgalmait jellemezte s mely e párt debreceni jövőjének, diadalainak biztos záloga. E lelkesedés csak fokozódott, mikor az elnökség a párt vezérének, Tisza István grófnak lejövetelét jelentette be.

A nagygyűlés részvevő zajos tapsok és éljenzések kíséretében vették tudomásul, hogy Tisza István gróf e hó 10 én, vasárnap jelenik meg a debreceni választók körében s a vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Bika szálló dísztermében tartandó nagygyűlés keretében fogja kifejteni a nemzeti munkapárt nagy feladatait. A gyűlés elhatározta, hogy a kiváló államférfiúnak impozáns fogadtatást rendez.

A vasárnapi szervezkedő gyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Az eddig végzett munka.

A nagygyűlést Szilágyi Imre, az első kerület nemzeti munkapártjának elnöke vezette, ki a következőkben mondott megnyitót:

Szilágyi Imre: Tisztelt uraim! Amidőn van szerencsém a megjelent elvtársakat üdvözölve a közgyűlést megnyitni, emlékeztetem önöket arra, hogy március 20-iki közgyűlésünk utasította az akkor megválasztott 30 tagú szervező-bizottságot a nemzeti munkapártnak kerületenként és utcánként való szervezésére s arra, hogy eljárásáról, jóváhagyás végett, ennek a közgyűlésnek tegyen jelentést. A tárgy tehát ennek a jelentésnek a meghallgatása s az efelelő való intézkedés. A 30-as bizottság jelentése a következő: Valasztattak meg ezután még a kerületi elnökök, utcai elnökök, alnökök és jegyzők, valamint utcai választmányok. Az egyes kerületek szervezkedését a kerületi elnökök fogják részletesen ismertetni. A kerületi elnökökből, a párt főtitkárából és a jegyzőből alakul a központi elnökség. Azonkívül intéző-bizottság is alakul, melynek a kerületi elnökök, az utcai elnökök és alnökök lesznek a tagjai. Az intézőbizottság a küldöttséghez képest magát alkalmas egyénekkel kiegészítheti. — Az intézőbizottság mellett is fennmarad még az ügyek általában vezetésében a közgyűlésnek a rendelkező joga.

A szervezet ezen formái tagolódásának ismertetése után Megyery Pál dr. és Szávay Gyula kerületi elnökök részletes jelentése következett.

A képviselőházi merénylet.

Szávay Gyula, a III. kerület illusztris elnöke, jelentéséhez még a következőket csatolta:

Igen tisztelt Uraim! Meg kell itt említenünk Debreczen város tanácsának azt a tiszteletreméltó tényét, hogy a kormány elnökét a sajnálatos parlamenti események alkalmából üdvözölte. Ezt némely oldalról helytelenül, pártszemponttól fogják fel. Épen ezekkel a véleményekkel szemben hangsúlyoznunk kell e tény tiszteletreméltó voltát. Hiszen Debreczennek érdemtelenül rossz híre van, mintha itt a közviszonyok durvát volnának, mintha itt nem a leghelyesebb módon járnának el az emberek. Azért tehát örvendünk kell, hogy épen az illetékes körök nem a napi politika alacsony szempontjai szerint, hanem az úri művelt, nobilis felfogás értelmében fogták fel ebben az ügyben a tennivalójukat. Azt hiszem, hogy ez az eljárás a választópolgárságnál, — épen azért, nem politikai, hanem műveltségi tény volt — osztatlan tetszést nyert. (Zajos helyeslés.)

A jelöltség kérdésében még nem jelenthetünk pozitív eredményeket, de tudjuk, hogy jó közben van az erre vezető fonal s így remélhetjük, hogy sikerül meggyernünk a kívánt jelölteket s velük együtt a biztos győzelmet is.

A közgyűlés a jelentéseket helyeslőleg s a kerületi elnökök lelkes éljenzése közben tudomásul vette s határozattal emelte.

Szilágyi Imre elnök ezután a következő indítványt terjesztette elő: Tisztelt Közgyűlés! Nem akarom reprodukálni a jól ismert tényeket, melyek az országgyűlés bekezdésekor a képviselőházban történtek. Azt hiszem, hogy Magyarországon, ahol a parlamentben van az alkotmányosság erőssége, minden hazafi kötelessége, hogy a parlament tisztaságára vigyázzon. A történt tények alkalmasak arra, hogy a parlament tisztaságát bemooskóják s hogy a kulföld előtt megnurcolják a magyar nevet. Azó a debreczeni nemzeti munkapárt közgyűlést nem tartott; ez alkotommal tenát, mikor a tanács eljárását helyeslejük, indítványozom, hogy ez a közgyűlés is, melynek részvevői nemesak munkapárti választók, hanem Debreczen város igazán intelligenens polgárai is, szintén emelje fel tiltakozása első szavát az ellen a merénylet ellen, mely parlamentünk tisztasága s nemzetünk becsülete ellen irányított s üdvözölje tiszteletteljesen a kormányelnököket s a földművelésügyi minisztert. (Elenk helyeslés és taps.)

Tisza István Debreczenben

Az elnök ezután bejelenté, hogy április 10 én a debreczeni munkapárt újabb közgyűlést tart, melyen a párt nagynevű vezetője, Tisza István gróf is meg fog jelenni.

Domahidy Elemér főispán emelkedett most színpadra. Tisza István gróf Debreczenbe való lejöveteléről beszélt. Indítványozta egy a „Bikában“ tartandó közeped rendezését s felkérte a közgyűlést, hogy a vasárnapi nagygyűlés helyének megállapításával, valamint a közeped rendezésével bízva meg az intézőbizottságot. Beszéde további folyamán a következőket mondta a főispán:

Igen tisztelt Uraim! Elérkezett most már annak az ideje is, hogy számbavegyük a pártunkhoz tartozó egyeneket s hogy a párttagokat törzskönyvezzük. Vörös fonálként húzódik végig egész kénykedésünkön az a nyit és őszinte kívánság, hogy most már valjon szint mindenki. Nem akarunk bujkálni, teljes lelkesedéssel kívánjuk hirdetni a magunk igazát. Indítványozom tehát, hogy az elnökséget bizzuk meg a tagok jegyzékének összeállításával. A pártérdek szükségessé teszi bizonyos csekélyebb összegű tagsági díj megállapítását is, melyet 2—2 koronában indítványozok kiróni a párttagokra. Bejelentem továbbá, hogy a párt elnökségében a kerületi elnökök, Jászai Viktor dr. főtitkár és Balogh Géza dr. jegyző foglalnak helyet.

A közgyűlés a főispán beszédét lelkes helyesléssel kísérte s Szilágyi Imre zárószavai után a főispán és az elnökök zajos éljenzése közben osztott szét.

A színház pályázata.

A közgyűlés döntése előtt.

Debreczen város törvényhatósági bizottságának csütörtökön tartandó közgyűlésén szerepel a debreceni színház pályázatának a kérdése is, minthogy a tanács azon határozatát, mellyel más pályázó hiányában Zilahynak juttatta a debreceni színház 1911—14. évre szóló bérletét, megfelebbezték. Ezzel az anynyira fontos színházpályázati kérdéssel a tanács bizonyos kicsinyeskedő és kellemetlen játékot üz. Így eshetett meg, hogy a közgyűlés 32-ik pontjakepen fogjak majd tárgyalni a színházpályázat ügyét, vagyis olyan tárgysorozat pontok között, mikor a sok névszerinti szavazás, a tanácsnoki s egyéb állások betöltése felett való döntés, az érdekesnek és figyelemnek igen sok oldalról való igénybevétele immár kimerítheti és ellankaszt-hatja a városatyák eberségét és munkakedvét.

Valószínűnek tartjuk azonban, hogy ezuttal a városatyákat nem fogja elcsinnyesíteni a tárgysorozat előző pontjainak sok fáradsággal járó elintézése, hiszen ez a nagyfontosságú, eminensül kultur jelentőségű kérdés a legnagyobb odaacást s legéberebb megfontolást követeli törvényhatósági bizottságunk tagjaitól.

A szóbanforgó felelkezés igen világosan és meggyőző erővel fejezi ki Debreczen közönségének közhangulatát a pályázat dolgában. Hangsúlyozza a debreczeni színház eminensül kultur-intézmény voltát, melynek sorsa tehát incidentáliter, véletlen esetekkel el nem intézhető. Zilahy pedig csak véletlenül pottyant bele i-mét az igazgatás örö-

Eredeti UNIKUM-DRILL vetőgép
Kizárólagos raktára: RÁHMER SÁNDORNÁL, Piacz-utca 26 (Nagytrafik udvar)

meibe, hiszen a tanács, mikor öneki adta a színházat, nem választott, hanem csak mintegy a veszett fejszének a nyelét tartotta meg. A debreczeni színház igazgatójának fontos kultur-missziója igenis megköveteli, hogy ez az igazgató jeles és mérlegelhető pályázó felek közül, mint a legkiválóbb választassék ki és választassék meg. Zilahy színházigazgatóval nincs megelégedve a debreczeni közönség, Nyíregyháza, Máramarossziget hallani sem akar róla, ifjusági előadásaira el se eresztli a tanárság a diákságot. Igazgatói gyámságait *érzelmi szempontok* felvetésével takargatni a lehető leginkorrektebb eljárás és amint a kulissza-hasogató színészek méltán jár ki a fütty, a Zilahy városzerte sirt műkönyeit is legméltóbban az a zsebkendő törülgesse, melyet a debreczeni közönség részéről neki jogosan kijáró utilapuból gyűr magának. A debreczeni színművészet elposványosodása mégis csak horribilis ár volna néhány könyccseppért.

Nem lírai sóhajok forgószele fogja valamely igazgatónak a hajóját a debreceni színház biztos és jó révébe vitorláztatni, hanem annak a tudásnak, ügyességnek, rátermettségnek, egyszerűségnek a birtoklása, melyet Zilahynál, sajnos, sohasem konstatálhattunk.

Kétségtelen, hogy kipróbált, jónévű vidéki színházigazgatók egész imponáló csapata száll sorompóba a debreceni színház elnyeréséért, ha a közgyűlés a be-terjesztett felebbezésnek helyt ad. Érdemes igazgatók, kik *Komjáthyval szemben nem akartak hiába fellépni*. Zilahy ellenében a teljes győzelem reményével vennének részt a pályázaton. Mikor tehát újra hangsúlyozzuk a színházpályázati ügy mérhetetlen kulturális jelentőségét s hangoztatjuk, hogy a tanács határozatának jogerőre emelkedésével a közönség egyáltalán nem fogja a Zilahy félszeg igazgatósága mellett a maga jogos művészeti igényeit kielégítve látni, — konstatálnunk kell, hogy városunk kulturáivóra való emelkedésének egyik eminensül fontos szükségessége egy új, jobb, esélyeket nyitó színházi pályázat kiírása.

Két miniszteri beszéd.

Hieronymi és Székely Ferenc a kormány programjáról.

A politikai események homlokterében az a két beszéd áll, melyeket Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter Kőbányán és Székely Ferenc igazságügyminiszter Szombathelyen tartottak. Mind a két beszéd ékes bizonyossága annak, hogy a kormány a nemzet gazdasági megerősödéséért, a népjogok és szabadságjogok kiterjesztéséért és biztosításáért munkálkodik. A két miniszteri beszédrel a politika egyéb eseményeiről itt következnék tudósításaink:

Hieronymi Kőbányán.

A nemzeti munkapárt kőbányai nagygyűlésén megjelent Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter és hatalmas beszédében fejtegette a politikai helyzetet. Azzal kezdte, hogy a jelszavas politikát abba kell hagyni, mert az ország fejlődése másképp el nem érhető. A koalíciós kormányt bírálta

ezután és veséig ható kritikával izekre szedte. Az előző kormánynak köszönhetjük, — mondta — hogy az ország pénztárai üresek, a deficitok hosszú sora előtt állunk. Öt év alatt, amíg a koalíció kormányzott, 365 és félmillióval növekedett a kiadás. (Egy hang: Gyálat! Egy másik hang: Elpanamázták!) Öt év alatt a hivatalnoki kar huszonegyezerrel szaporodott; ezt a gazdalkodást Magyarország nem bírja el!

Apponyi nyílt-le-előnéi hosszasan időzött Hieronymi és rácsóftolt Apponyi néhány állítására. A volt kultuszminiszter eldicsekedett vele, hogy a koalíciós kormány megcsinálta a magyar iskola-hajót. Hát éppen két hete — vág vissza Hieronymi — én irtam alá a gyárakhoz intézett felhívást, hogy ennek az iskola-hajónak terveit küldjék be. Hosszasan fejtegette ezután a költségvetés nélküli állapot kártékony, romboló hatását, majd a választójogi reformról beszélt. A kormány csak a leggondosabb mérlegelés után fog határozni erről a kérdéstről. Abban, hogy a reformnak a magyarság és az intelligencia fölényét biztosítani kell, nincs eltérés sem a kormány tagjai között, sem a pártban. A munkásosztály követeléseit illetően azt mondta a miniszter, hogy a munkások, amit lehet, nagyhangú ígéretek nélkül is megkapják.

Hieronymi fejtegetéseit nagy lelkesedéssel fogadták, majd megalakították a nemzeti munkapártot.

Az igazságügyminiszter Szombathelyen.

Vasárnap mondotta el Szombathelyen pr gramm beszédét Székely Ferenc igazságügyminiszter. A város nagy ünneppel fogadta. Ehen Gyula, a nemzeti munkapárt elnöke üdvözölte a minisztert, aki hosszabb beszéddel válaszolt.

Minden baj gyökerét a közjogi vitakozásban találja — mondta. Ezt kell megszüntetni és a parlament munkaképességét helyreállítani. Az önálló bank felállításának nincs kicsinyes akadály. Ha ma arra a meggyőződésre jutunk, hogy az önálló bank nagyobb szolgálatot tesz az országnak, mint a közös bank, első kötelességünk hozzáfogni az önálló bank felállításához. Félév alatt azonban jóra való takarékpénztárat sem lehet csinálni.

Az ország békéjét és munkaképességét csak a választójog rendezése fogja mehozni. Sulyt helyezek arra, hogy megvédelmezzük a magyarság vezető szerepét, de tegyük megegyedétté az ország minden polgárát. *Hive vagyok az általános, egyenlő választójognak*. A választójog legyen egyenlő, ez a magyar alkotmány szellemében gyökeresik. Hogy titkos legyen e vagy nyílt, az nem tartozik a választójog lényegéhez, mert ez részletkérdés.

Saját reszortjáról beszélve, közli, hogy a polgári perrendtartást rendezni fogja. Meg kell alkotni a polgári törvénykönyvet. Nyilatkozik a sajtószabadságról és kijelenti, hogy az általa eszközölt több pertörzés nem választási fogás. Ebbeli intézkedései teljesen indokoltak. A szóban levő pörös ügyek oly viszonyok hatása alatt keletkeztek, amelyek ma megszűntek létezni és egyáltalában nincsenek, hogy azokat most pertraktáljuk. Általában a sajtójog terén szabadelvű irányt kíván követni úgy a jelenlegi sajtótörvény kezelésében, mint annak megalkotandó reformja tekintetében, hogy a gondolatok közlése, a törvények körlátai között a lehető leghabababb legyen. (Hosszas éljenzés és taps.) E célból a hírlapi biztosíték intézményét is eltörölnének tartja. A közigazgatás terén elítéli a túlságos centralizációt és az önkormányzat kifejlesztését vallja elvűl. Foglalkozik a városrendezés ügyével. Két nagy baja van az országoknak: a kivándorlás és a tuberkulózis. Az egyesülési és gyülekezési jogot törvénnyel kell biztosítani.

A miniszter beszédét éljenzés és taps fogadta.

Az új államtitkárok eskütétele.

Kálmán Gusztáv és Stetina József, a kereskedelemügyi miniszterium új államtitkárai ma délelőtt tették le a hivatali esküt Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter kezébe. Az új államtitkárok az eskütétel után a miniszterium tisztikarának tisztelgését fogadták.

Minisztertanács.

Holnap délelőtt tíz órakor minisztertanács lesz, melyen félhivatalos jelentés szerint folyó ügyeket fognak tárgyalni. Hírszerint ezen a minisztertanácson több államtitkári állást is betöltenek.

A kormány sajtópere.

Székely Ferenc igazságügyminiszter utasította Czérán István budapesti kir. főügyészt, hogy a Magyarország című lap ellen indítsa meg a sajtópert, a kormányra szőrt rágalmak miatt. A főügyész a budapesti kir. ügyészséget bizta meg a vád képviselésével.

Az áprilisi közgyűlés.

A tárgysorozat főbb pontjai.

Debreczen városi törvényhatósági bizottsága e hó 7-én, csütörtökön délután 3 órakor tartja áprilisi rendes közgyűlését, amelyek napirendjére üzött fontosabb ügyek az alábbiak:

Polgármesteri jelentés január és február hónapokról.

Belügyminiszteri leirat a köztisztasági és fuvarozási vállalatok házi kezelésbe vétele tárgyában.

Kereskedelemügyi miniszteri leirat, melylyel a berkocsi ipar gyakorlása tárgyában ujjornan alkotott helyhatósági szabályrendelet jóváhagyatott.

Honvédelmi miniszteri leirat a loavató bizottságok megalakítása iránt.

Belügyminiszteri leirat a szervezési szabályrendelet és a tisztviselői fizetések módosítása tárgyában.

Igazságügyminiszteri leirat Sesztina Lajos és neje Beér Juliánna által javított intézet és dologház céljaira tett alapítvány tárgyában.

Zemplén vármegye átirata az amerikai kiándorlás megakadályozása, illetve csökkentése tárgyában a belügyminiszterhez intézett felirat pártolása végett. Miskolc város átirata az október 6-ik aradi gyászünnepélyekre a törvényhatóságok küldöttsege tárgyában. Pozsony város átirata a tanítók feláru vasuti jegy kedvezménye érdekében.

A nyírmártonfalvai ref. egyháztanács kérvénye templomtorony építésére 80.000 téglá adományozása iránt.

A DMKE megkeresése az alapítandó magyar bank részére alapítványi tétele iránt.

Névszerinti szavazások több földterület és házaestelek megvétele tárgyában.

Két tanácsnoki állásnak és az esetleg megüresedő tisztviselői állásoknak választás utján betöltése.

A Debreczen—nagyváradi helyiérdekű vasut igazgatóságának kérelme az ezen vasut kiépítéséhez megszavazott hozzájárulási összegnek folyósítása iránt. A Debreczen—hajdusámsóni helyiérdekű vasut igazgatóságának kérelme a Sámson—nyirbatorai vasut kiépítéséhez újabb hozzájárulás megszavazása iránt.

Tanácsi előterjesztés a közközházi tisztviselők fizetésének rendezése, a közközház bővítése és járványkórház építése, a közközház-telepen egy szükségbarak építésének ügyében.

Tanácsi előterjesztés a hortobágyi tenyészgulyákba kihajtott bikák díjainak megállapítása tárgyában.

Kataszteri bizottság javaslata új utcák elnevezése tárgyában.

Kertész Mihály és társai felebbezése a

Weisz Adolf posztó ideiglenesen a főtözsdével szemben levő bódében.

városi színház kiadása tárgyában hozott tanácsi határozat ellen.

A debreczeni termény- és áruaktár felebbezése közegetvám visszatérítése ügyében hozott tanácsi határozat ellen.

Szatke Ferenc kir. mérnök, Balogh Kálmán műfestő és Papp József kérvénye repülőgéphez segély megadása iránt.

Végh Gyula rendőrkapitány kérvénye szabadságolás iránt és egyéb szabadságolás iránti kérvények.

Hutflész Kázmér és társai indítványt adtak be, melyben a tanácsnoki állásokra pályázók minősítése tekintetében felterjesztéssel kívánják élni.

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZERDA: Francillon, szimf. C) bérlet.

CSÜTÖRTÖK: Oedipus, tragédia. Ivánffy Jenő felléptével. A) bérlet.

PÉNTEK: Oedipus, tragédia. Ivánffy Jenő felléptével. B) bérlet.

SZOMBAT: Pillangókisasszony, opera. C) bérlet.

VASÁRNAP: Délután A dolovai nábob leánya, szimf. mű. Este Édes teher, énekes bohózat. — Bemutató előadás. Somló Emma felléptével. Bérletesen.

HÉTFŐ: Édes teher, énekes bohózat. Somló Emma felléptével. A) bérlet.

Pillangókisasszony.

(Puccini operájának vasárnapi bemutatója.)

Beláscznak finom, japáni metszetek sőtétén és játékos árnyalásaira emlékeztető tragédiája, a Puccini zenéjét hallgatva melé, csodálatos mélységeket nyit s oly lelki borzongások átélésébe vezet, aminőketefenséges természeti jelenségekkel való közvetlen közelség éreztet meg a lélekkel. Elfeledjük a sződaeg szentimentalitásait, nem figyelünk az elmés hangszerezésre, mely finoman veti hangszerről-hangszerre a melódiát, csak egy hatalmas megindulás remegtet meg, a melyből gyors és hosszanfűződő asszociációink f kádnak s úgy érezzük, hogy a zene többé már nem is a színpadi esemény illusztrálója, aláfestője, kimélyítője, hanem a magunk lélekének végtelen mélységek felett ringatója. Csak a harmadik felvonás hajnali zenéjére és arra a diadalmasan felzúgó harsonára utalunk, mely Butterfly-nak, az „anyá”-nak színrlelését kíséri, mikor kis fiával a karjai közt jelenik meg. A mély hangulat-éreztetéseken kívül persze a pointe-szerű detallok is szeniálisan finomak Puccini zenéjében. A cseresznyevirágok hu lasát, az esti lámpionok kigyúlasát, a bohókás Jamadori színrlelését egyaránt törekeny kecsességű melódiák kísérik.

Puccini halhatatlan alkotásának meglevenítése a mi szintársulatunknak nem igen sikerült Zilahyné valóban elsőrangú énektudása és hanganyaga s Martonfalvy mesteri vezetése mellett még Bárdos volt itt-ott kifogástalan. Kár, hogy Torma egyre hangfojtó lámpalázzal küzdött. A közönség Zilahynét s Martonfalvyt sokszor kitapsolta.

Ivánfi Jenő vendégjátéka. (A színházi iroda jelen-tőse) Erdekes vendégjátéka van kilátásunk e héten. Ivánfi Jenő, a Nemzeti színház kiváló művésze, Sophokles megrázó tragédiájában, Oedipus-ban vendégszerepel két estén nálunk. E nagyszabású fázasztó szerepet Ivánfi a Nemzeti színházban kreálta először. A tragédia Csiky Gergely ismert fordításában kerül színre. A ven-

dégművész mellett Gazdy, Huzella, Bátor, Szilágyi B, Mártonfi, Kardos, Kemény, Arkosi, Ligeti, Győre, Nádor játszák a főbb szerepeket. — Ivánfi Jenő e hó 12-én, kedden előadást tart a színházban az irodalom remekei köréből. Az előadás, mely a legmagasabb irodalmi és művészeti szempontokat szolgálja, rendkívül érdekesnek ígérkezik. Hallani fogjuk az előadás folyamán Rostand Chanteclerjét, Sophoclest, Shaksperét, Molièret, Rákosi Jenőt, Arany Jánost és lírai költészetünk néhány kiválóságait.

Francillon. (A színházi iroda jelen-tőse.) Több évi pihentetés után, szerdán lesz a reprize Dumas szellemes darabjának. A címszerepet Hahnel Aranka adja, kinek a Francillon egyik legkiválóbb alakítása. A főbb szerepeket Hahnelen kívül Gazdy, Bátor, Zilahy Gyula, Mártonfi, Lugosi, Kardos, Ligeti, Kemény adják.

Nemzeti Munkapárt Balmazújvároson.

Az alakuló nagygyűlés.

A nemzeti erők gyarodását, a nemzeti munkát propagáló Héderváry-kormány támogatására Hajdúvármegye egyes községeiben sorra alakulnak a pártszervezetek. Vasárnap Balmazújváros községben alakult meg a nemzeti munkapárt, nagy lelkesedéssel áthatott, népes gyűlés keretében.

Az alakuló nagygyűlésen Gál József bankigazgató elnököt, aki hatásos beszédben ismertette a politikai helyzetet és fej-tette ki a nemzeti munkapárt megalakulásának szükséges voltát. A nagygyűlés elhatározta, hogy a balmazújvárosi nemzeti munkapártot megalakítja és tevékeny munkásságot fog kifejteni, hogy a küszöbön levő képviselőválasztáson a kerületben győzelmet arasson.

Ezután megválasztották a tisztikart. Elnök lett: Gál József, alelnökök lettek: Kovács Ferenc és ifj. Lajter Gergely, jegyzők: Lechner József, Zirczky György, Sebők Ernő dr., titkár: Vajda József dr., továbbá számos tagu választmányt is alakítottak, melynek Forrai Péter dr. az elnöke. A megalakulás után Domahidy Elemérhez, Hajdúmegye főispánjához a következő üdvözlő táviratot küldék:

Domahidy főispán urnak
Debreczen.

A balmazújvárosi munkapárt mai megalakulása alkalmából szeretettel üdvözi Mezőségodat.

Gál elnök.

Domahidy Elemér főispán meleghangú távirattal válaszolt az üdvözlésre. A balmazújvárosi munkapárt Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt és Tisza István gróft is táviratilag üdvözölte megalakulása alkalmából.

TANÜGY.

— A debreczeni munkás gimnázium. Holnap, szerdán este nyolc órakor az ipartestület tanácstermében a munkás gimnázium rendes hallgatói részére a magyar nyelvtanból ismétlés óra lesz.

A két Fábán-fiu.

A kórházi igazgatóhelyettes nyilatkozata.

Azokra a vádakra vonatkozólag, melyeket a Nagykárolyban megjelenő Közérdek című ujság emelt a debreceni köz-kórház vezetősége ellen s amelyeket mi is köztünk vasárnapi számunkban, Horváth Károly dr., a kórház igazgatóhelyettese a következő levelet intézte hozzánk:

Becses lapjoknak 1910-ik évi ápril hó 3-án megjelent számában „Sulyos vádak a debreczeni kórház ellen” című, nevémmel összefüggőleg egy közlemény jelent meg, melyben az engem érintő részre következőkben válaszolok:

Március 20-án délelben egy nevémmre szóló levél érkezett hozzám Erőműhelyfalváról, Fábán Bertalan aláírással. Levelében ezen ur, kit én sem ez előtt, sem azóta soha nem láttam, így tehát nem ismerem, arra kért fel, hogy fiának állapotáról értesítsem, továbbá gyógykezelése és ápolása felett „olykor felügyelettel” legyek. Még az nap, tehát március hó 20-án délután lementem a sebészeti osztályra, az ápolónőt hivatva arra kértem, hogy mutassa meg nekem a Fábán gyermeket. Néhány perc múlva az ápolónő egy bekötött nyaku fiúval jött hozzám, kihez azt a kérdést intéztem, hogy ő-e a Fábán? Igenlő választ kapva az ápolónőtől, kérdeztem, hogy a gyermeknek mi baja van? Én nekem azt válaszolta, hogy elgegyedte nyakmirigyét és aznap délelőtt lett megoperálva és most már kint sétálgatott a kerben.

Ezeket megtudva, visszatértem irodamba és Fábán Bertalan urnak megírtam a kért tudósítást, hogy fia ma megoperáltatott, elég jól érzi magát, kint sétált a kertben, ápolása és gyógykezelése a kórház viszonyainak megfelelőleg történik.

A levél elment. Én a fiúról többet nem érdeklődtem, mivel azon osztályt, melyen feküdt, nem én vezetem. Az idegen, előttem ismeretlen ur levelének megválaszolását is csak szíveségből tettem. Már-már az egész ügyet elfelejtettem, midőn becses lapjoknak kórházunk reputációját érintő híret, mások figyelmeztetésére elolvastam. Ekkor, ámbar engem az ügy alig érdekelt, mivel a gyermeket nem kezeltem, mégis a valódi tényállás kipuhatólása végett a következőket tettem:

Először: Magamhoz hivatam az ápolónőket, kik közül az egyik, aki a gyermeket közvetlenül ápolta, azt mondta, hogy ő tévedésből nem azt a Fábán gyermeket vezette hozzám, ki iránt érdeklődtem és tudakozódtam, hanem egy másik, szintén Fábán nevűt.

Másodszor: Az ápolónő határozottan kijelentette előttem, hogy ő a kópócskáját nem suroltatta ki, csak arra figyelmeztette a gyermeket, hogyha a csésze az öblögetni való elhasznált gyógyszerrel megtelnek és ő ott nem volna, azt egy bizonyos helyen üritse ki.

Harmadszor utána néztem a „Törzsfőkönyvben”, hogy valóban két Fábán gyermek volt-e egyidőben a sebészeti osztályon? A főkönyvből meggyőződtem, hogy igen, ketten voltak, u. m.: Fábán József, ki felvételt március hó 15-én, megoperálva javulva távozott március hó 25-én és Fábán Silárd, ki felvételt március hó 18-án és operáció nélkül gyógyulva távozott március hó 23-án. Ez az utóbbi, t. i. Szilárd volt az, aki körül az ügy forgott. Ennek az apja, ki hozzám a levelet írta, — mely levél most is birtokomban van és azt több illetékesnek

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, FEUERSTEIN

Női blousokat legszebben tisztít

mosó intézete Piacz utca 63.

A modern ékszerész
Ipar legszebb kiviteli
munkái készülnek — ::

Vági István

ékszerésznel, Miklós-utca 10. ::

állandó raktár mindennemű ékszerekből. Javítások és átalakítások a legjobb kivitelen.

már felmutattam és bárkinek szívesen bemutatnom — levelében egy b-tüvel sem említette, hogy az ő fia, Szilárd, az ő fia 8 éves, én csak a levélíró nevével következtetve tudakoztam a hasonnevű fiúról, ha az ápolónő a másik fiút mutatta be nekem, így én csak azt írhattam a bemutatott fiúról, amit az ő ápolónő nekem mondott.

Ennyi a száraz tényállítás, ami az én személyemet érinti. A többi, t. i. az ápolásra, az elhelyezésre vonatkozó nem tartozik reám, azért én felelős nem vagyok és a tudomásom szerint megindult vizsgálat kifogja deríteni, hogy a szokásosan történő elferdítésből mi hámozható ki teljes igazságnak, mi terhel ebből valami valakit? Azt azonban tudom előre, hogy az én személyem csak véletlenségből jutott ezen ügybe, én teljesen ártatlanul jöttem ebbe a krédóba és pedig azért, mert szíveségből közöltem egy elöttem ismeretlen apával az ápolónő helytelen és téves, de nem rosszakaratu bemutatásából származott, a másik Fábrián gyermekre vonatkozó adatot. A többi ezzel összefüggő valódi vagy valótlán eseményekhez semmi befolyásom és semmi közöm nem volt.

Igen kérem a tek. szerkesztőséget, nyujtsa nekem teret hecses lapjában, hogy ezen levelém közzétételével a magam igazságát kimutathassam.

Tiszteletem kifejezése mellett vagyok Debreczen, 1910. április 4-én

dr. Horváth Károly.

A folyamatban lévő vizsgálat mindenestre ki fogja deríteni, kit terhel mulasztás ebben az ügyben s ha a kórház vezetősége méltatlanul lett meghurcolva, bizonyára mód nyílik számára, hogy elégtételt szerezzen magának a meghurcolás miatt. Bármilyen legyen is a vizsgálat eredménye, ez az ügy kétségtelenül súlyos érv annak a szükségesége mellett, hogy a debreceni köz-kórház kibővítése és modernizálása nem tűr immár semmiféle halasztást.

Tüdős János programbeszéde

Függetlenségi gyűlés a Bikában.

Vasárnap délelőtt 11 órakor mondta el Tüdős János dr., az I. kerület képviselője beszámoló- és program beszédet a Bika szőlő disz. termébe tartott gyűlésen. A gyűlést Somogyi Pál elnök elnök nyitotta meg.

Tüdős János dr. beszédében rámutatott a közelebbi eseményekre, a koalíció szétomlására, a „nemzeti” kormány bukására, majd a függetlenségi párt kettészakadására. Tavaszi Tizsák István gróf, amer. azt hirdeti, hogy a függetlenségi párt politikáját esdőtől megdönti. A bécsi politikának — ugymond — az a célja, hogy az ösz-birodalmi eszmet megatitot a eszeri te a kormány ennek a tervnek a keresztulvitelére vállalkozott. A függetlenségi párt politikáját azzal kell diadlra juttatni, hogy a nemzet a pártot többségre juttatja. Kéri a választói jog reformjára, általános, egyenlő, titkos szavazati jogot kíván, melyet — ugymond — a nemzeti kormánynak kellett volna már megvalósítania. Gazdasági téren követeli azoknak az előfeltételeknek a megszerzését, melyek a nép gazdasági megerősödését biztosítják, ezt pedig a teljes közjogi önállóságban és teljes politikai függetlenségben látja elérhetőnek. Kijelenti, hogy ezek az elvek fogják munkásságában irányítani, ha elnyeri az első kerület mandátumát s igéri, hogy mindenha a város érde-

keit fogja szolgálni. Vágya és óhaja, hogy holtáig egyszerű és hű munkása lehessen az új Magyarországnak.

A gyűlést, mely a beszédet tetszéssel fogadta, Somogyi Pál elnök rekesztette be.

Debreceni huszár a királyhoz.

Panasz egy felségfolyamodványban.

Rendkívüli szenzációs ügy foglalkoztatja most a bécsi legmagasabb katonai köröket. Arról van szó, hogy egy debreceni közhuszár felségfolyamodványt intézett a királyhoz, melyben azt panaszoja el, hogy felebbvalói brutálisan jártak el vele szemben.

Az esetben már maga az is feltűnést keltő, hogy egy egyszerű közhuszár annyi bátorságot vesz magának, hogy feljelentéssel egyenesen a király elé járul. Az illető, akinek teljes neve még nem jutott nyilvánosságra, ez évben itt szolgált Debreczenben, a dandár tiszti lovaglói iskolában, ahova mint loápoló volt beosztva. Innen vezényelték aztán nem régiben Aradra a 12-dik huszárezredhez.

K. M. panaszos folyamodványát, — amely 16 oldalra terjed — itt Debreczenben adta postára s egyenesen ő felsége címére Bécsbe küldte. Ebben előadja, hogy főhadnagya addig ütötte kardjával, míg a kard eltört. Hasonló embertelenséggel vádolja meg ősmesterét is. Rámutat továbbá az élelmezés és a szabadságolás körüli visszaélésekre. Mindezen bajok orvoslását kéri a királytól.

Bolfras tábornagy, a király igen régi parancsához képes, mint minden a kabinetirodába érkező ügyiratról, a volt debreceni huszár leveléről is jelentést tett a királynak. Hogy a felség mint fogadta K. M. alázatos folyamodványát, azt természetesen senki sem tudja. De, hogy komolyan foglalkoztak vele a legmagasabb helyen is, azt legfényesebben bizonyítják a következők:

A király parancsára az ügyirat a hadügyminiszterium utján lekerült a temesvári hadparancsnoksághoz, onnan a lovassági hadosztály és dandárparancsnokságon át az aradi 12. huszárezred parancsnokságához, azzal az utasítással, hogy annak tartalmát alapos vizsgálat tárgyává tegye az ezredparancsnokság és szolgálati uton tegyen jelentést legfelsőbb helyre.

Ez meg is kezdődött. K. M. huszárt Debreczenből bevonatták a századhoz Aradra. Bevonulása után az ezredparancsnokság néhány nap múlva a legényt kihallgatásra rendelte. Megkérdezték tőle, vajjon ő írta-e a levelet?

— Igen, én írtam, — felelte a huszár.

— Miért nem emelt panaszt, ha valami sérelme volt, legközvetlenebb felettesénél vagy miért nem vezettette magát az ezredparancsnokság elé? — kérdezték tőle. Hogy ő mit felelt erre, az abból a tényből tudható meg, hogy a huszár fogságba került a szolgálati ut megkerülése miatt. Ez arra való, hogy az előzetes letartóztatás alatt a dolog érdemi részére nézve is kihallgat-

hassák, anélkül azonban, hogy bárkivel is érintkezhetnék.

Mindenestre nagyon valószínűnek látszik a királyhoz juttatott folyamodványának a főhadnagytól történt kardlapozásra vonatkozó része, mert nem képezehető, hogy erről a századnál ne panaszkodott volna a megvert katona és nem figyelmeztették volna, hogy menjen az orvoshoz és vizsgálta meg magát, aztán látélellettel kezében járuijon Worafka Nándor aradi ezredes elé.

Bécsben is a legnagyobb várakozással néznek az esemény fejlődése és a vizsgálat eredménye elé. Ezen az általános érdekeségen kívül a specialis aradi viszonyokban rejő oka van. A hadügyminiszteriumban nagyon jól tudják ugyanis, hogy az ezred egyik tisztje az aradi helyőrségi fogházban ül és várja ítéletét. A legénység kiözása miatt tartóztatják le. Tudják továbbá azt is, hogy tavaly egy századtól egy számvivő altiszt megszökött rossz bánásmód miatt és huszonegy napi bolyongás után az aradi helyőrségi törvényszéknél jelentkezett. A miniszteriumból ekkor az aradi huszárezredhez szigorú parancs ment, mely utasította az ezredparancsnokságot, hogy úgy a tisztikart oktassa ki a legénységgel való humánus bánásmódról, mint pedig a legénységet világosítsa fel arról, hogy brutalitás esetén melyek az utjai a panasztevésnek. Worafka Nándor ezredes a parancsnak elegendet is tett. Tiszti értekezleten figyelmeztette a tisztikart a brutalizálás következményeire: a legénységet századonként ő maga taniotta ki arra, hogy a felettesek velük miképp tartoznak bántani. Az ezredben nem is hallatszott e tekintetben panasz egészen addig, míg a király kezeihez juttatott felségfolyamodvány adatai ismeretké nem váltak.

Közgyűlés az ipartestületben.

(Évi jelentések, számadások, költségvetés. — Az iparosok nyugdíjgyűlése. — A temetkezési egyesület)

A debreczeni ipartestület vasárnap délelőtt tíz órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését az ipartestület dísztermében. A közgyűlésen a tagok nagy számmal vettek részt.

A tárgyalást Dávidházy Kálmán elnök vezette, aki a megjelentek üdvözlése után előter esztette az évi jelentést, amelyet kisebb módosításokkal elfogadtak. Ezzel kapcsolatosan kimondották, hogy az évi jelentést jövőre kinyomatják s a közgyűlést megelőzőleg szétküldik a tagoknak. Ezen az előjárásnak és a számvizsgáló bizottságnak a felmentést megadták.

Majd a jövő évi költségvetésről felolvasására került a sor, amit egyhangulag tudomásul vettek.

Felvetették az iparosok nyugdíjgyűlése kérdését is. Dávidházy Kálmán elnök ismertette az ügy jelenlegi állását s kijelentette, hogy az m'hamarabb a megvalósulás stádiumába fog jutni.

Az Iparos ifjak Önképző-egyletéről vonatkozólag az előjáróság megtette a kellő lépéseket, hogy az a jövő évben is folytathassa működését.

Elhatározták továbbá, hogy a beíratási díj részletfizetésének engedélyezéseért a jö-

tízvezetési, központifutási és Benoid gyvilágítási telepeket legtükéletesebben és legolcsóbb kivitelben mérnöki felügyelet mellett készít: DEBRECZEN, Piacz-utca 77. Telefon 445.

KLÁR ANDOR műszaki osztálya

Egy évi jótállás, díjmentes felügyelet

Főszerező:

Okentusz Antal.

Kencz József

Fest, Vegyileg Tisztít mindennemű ruhákat a legszebben és legjutányosabban.

Főüzlet és gyár: Arany János-utca 10.

Fióküzletek:

Battyhányi-u. 2. sz. és Vár-u. 3. szám (Zenés udvar.) Alapított 1903. szám. Telefon 70

vőben az előjárásához kell folyamodni. *Könyves Tóth* Sámuel indítványt tett egy temetkezési-egylet létesítése érdekében. A javaslatot tárgyalás és előkészítés végett kiadták az előjárásának.

Dávidházy Kálmán elnök ezután felhívta az egyes szakosztályokat, hogy saját hatáskörükben mindent kövessenek el az ipari érdekek megóvása végett s ezzel a közgyűlés véget ért.

Játék a fegyverrel.

Szerencsétlenség a kovácsműhelyben

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt vasárnap délután Hajduböszörményben. Az áldozat egy kovácstanonc, akire a társa tréfából ráfogta a flóbertet, amely elsült. Az eset részletei a következők:

Santha Imre kovácstanonc *Kiss* János hajduböszörményi kovácsmesternél volt alkalmazásban. Körülbelül hat héttel ezelőtt a gazdájához hozott javítás végett *Lóki* Sándor hajduböszörményi legény egy 12 milliméteres egyövű flóbertpu-kát. *Kiss* János hamar készen lett a reperációval, de *Lóki* Sándor csak nem akart a puskájáért érte jenni.

A fegyver ott hevert a kovácsműhely egyik sarkában. Vasárnap délután meglátogatta *Kiss* Jánost az öccse, *Kiss* Gábor kerékgyártómester, aki elvitte a fegyvert s azal vezérekre lövöldözött. Majd azután betette a műhelyébe.

Nemsokára átment oda *Santha* Imre is cimborájához, *Katonka* Sándor kerékgyártó inasához. A műhelyben nézegettek egymást, amikor *Katonka* Sándor meglátta a flóbertet. Hirtelen a vállához emelte s re vetve célba vette *Santha* Imrét.

"Vigyázz, mert meglőlek!" — mondta s elcsattantotta a ravaszt. A fegyver, amelyről *Katonka* azt hitte, hogy nincs megtöltve, elűt s a sok serét *Santha* Imre arcába és a balszemébe furdott.

A szerencsétlen fiúnak a balszeme rögtön kifolyt s egész arcát elborította a vér. *Katonka* Sándornak ekkorára már alaposan elment a kedve s megrémülve kiáltozott segítségért. A zajra befutott *Kiss* Gábor kerékgyártó mester, aki megátvann a vérző fiút, azonnal orvosért küldött, aki hamarosan megérkezvén, bekötözte a *Santha* Imre sebeit.

A súlyosan séült fiút még az éj folyamán beszállították a debreceni kórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Pár hét múlva fel fog gyógyulni, de a balszeme örökre vak marad. *Katonka* Sándor ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés címén megindították az eljárást.

HIREK

— **Debreczen a múlt hóban.** Debreczen város közigazgatási bizottsága ma délután tartotta április havi rendes ülését *Domahidy* Elemér főispán elnöke alatt. Az ülésen a szakelődők tették meg jelentéseiket Debreczen város közigazgatásának március havi menetéről.

— **Laczkó Károly meghalt.** A debreczeni főreáliskola régi, évtizedeken át tanító és szeretett tanára, *Laczkó* Károly vasárnapra virradatkor, szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. Amily fájdalomtalan volt a nemesszívű tanárember gyors elköltözése, oly fájdalmas a halála okozta veszteség az intézetre, melynek legkiválóbb erői

közé tartozott, tanítványaira, akik az ő meleg szeretetén gyúlt szeretettel rajogtak érte s ismerőseire, kik benne a legjobb legelősebb s legmagartóbb emberek egyikét tisztelték. Sirjánál a tanárikar részéről *Horvay* Róbert dr., az ifjúság szószólójaként pedig *Glück* Zoltán bucsuztatta el meleg és meghatott szavakban az oly váratlanul s oly hamar kiszenvedett kiváló férfit, kiknek csendes és átlátszó kulturmunkája a akus, mint egyéni szeretetreméltósága a bizonytal maradó emléket állított mindazok szívében, kik őt ismerték.

— **A városi tisztviselők fizetésrendezése.** A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap ismét foglalkozott a városi tisztviselők fizetésrendezésével s az erre vonatkozó átdolgozott javaslatot általánosságban elfogadta. A részletes tárgyalás során a következő módosítások történtek a tervezeten: Az árvászeki elnököt a központi osztály III. fokozatából a II. fokozatba helyezték ugyanoly fizetéssel, mint amilyet a főkapitány és főjegyző élvez, továbbá a főlevéltárnokot a VI. osztályból az V. osztályba osztották be. Változás történt az egészségügyi osztálynál, amennyiben a főorvos tanácsnoki fizetést fog kapni az előlépések egyik fokozatból a másikkba 5-5 évenként történik. Amennyiben egy tisztviselő állásában 18 évet töltött el a szolgálataival érdemeket szerzett, a közgyűlésnek joga van a polgármester indítványára az illető magasabb fizetési osztályba besorozni. A szervezési szabályrendelet másik lényegesebb módosítása az, hogy a rendőrfelügyelőt nem a közgyűlés választja a jövőben, hanem a főispán fogja kinevezni.

— **A Patronázs-egyesület megalakult.** A Debreczeni Patronázs Egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor a városbáza nagy tanácsstermében, nagy részvevő közönség jelenlété mellett tartott szervező-ülésen immár végleg megalakult. *Kenézy* Gyula dr. foglalta el az elnöki széket és *Csiky* Lajos olvasta föl a február 24-iki közgyűlésből kiküldött szervező-bizottság munkálatait; az alapszabálytervezetet, melyet a közgyűlés változatlanul elfogadott, s az egyesület tiszteletbeli tagjainak, tisztviselőinek, intézőbizottságának s választmányi tagjainak nevére vonatkozó ajánl. tokat, amelyek a közgyűlés szintén egyhangúlag megszavazta. Az új egyesület tisztviselői: elnök: *Kulin* Imre, társelnökök: *Domahidy* Elemér dr. Erőss Lajos dr., alelnökök: *Kovács* Gyula, *Kovács* József és *Váci* János, titkárok: *Csiky* Lajos és *Mészáros* Ödön, ügyészek: *Csath* Sándor dr., *Dóczy* Emil dr. és *Fejér* Ferenc dr., könyvtárnok: *Czakó* Zsigmond dr., pénztárnok: *Somossy* László dr., ellenőr: *Uray* Sándor, jegyző: *Szűcs* Géza dr. Intéző-bizottságának tagjai pedig: nevezett tisztviselők és a választmány következő tagjai: *Aczó* Géza, *Balogh* Géza dr., *Brokés* Győző dr., *Gácsér* József, *Jász* Viktor dr., *Kenézy* Gyula dr., *Rostás* István, *Szász* Adolf dr., *Sztaukay* J. Béla és *Tóth* Aurél. Tiszteletbeli tagnak választott a közgyűlés 17 urat, 21 urnőt, választmányi tagnak pedig 103 urat és 67 urnőt. A megválasztott elnök és titkár utasítást nyertek, hogy alapszabályokat megerősítés végett előbb terjeszszék föl a belügyminiszteriumhoz.

— **A gazdasági tanácsnoki állás.** A csütörtöki közgyűléshez ma *Jósa* Vince és társai indítványt adtak be a tanácsnoki állás ügyében. Az indítványozók azt kívánják, hogy a közgyűlés írjon fel a belügyminiszterhez, hogy a megüresedett tanácsnoki állás ügyében

tett intézkedését, mely szerint az állás betöltésénél a jogi kvalifikációt kívánja, helyezze hatályon kívül. A beadványt aláírók azzal támogatják kívánságukat, hogy az új szervezeti szabályzat még nem lépett életbe s így a tanácsnokoknak a jogi minősítés nem szükséges.

— **A református konvent ülése.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a magyarországi református egyetemes egyház ma délelőtt kezdte meg tavaszi üléseit *Bánffy* Dezső báró és *Antal* Gábor püspök elnökelete alatt. A tiszántúli egyházkerület képviselőjében *Degenfeld* József gróf főgondnok és *Erőss* Lajos dr. püspök vesznek részt a konvent ülésén.

— **Czárán Zoltán balesete.** A Debreczenben is jól ismert urlovast, *Czárán* Zoltán tegnap az alagi akadályversenyen súlyos baleset érte. A vizes árok átugratásánál lovasul fő bukott s a rákövetkező lovasok átgázoltak rajta. Súlyos zúzódásokat s agyrázkódást szenvedett s egész éjszaka nem tért magához. A mai nap folyamán egy-egy pillanatra visszanyerte eszméletét s megismerte környezetét. Neje *Paulay* Ersei színművész nő ápolja. Az orvosok remélik, hogy megmenthetik az életnek.

— **A debreceni tisztviselő telep.** A debreceni tisztviselő telepet előkészítő nagybizottság a következő meghívó közléstételére kért fel bennünket: Meghívó. A debreceni tisztviselő telep létesítését előkészítő nagybizottság a nagyértekezlettel nyert megbízatásában eljárva, a tisztviselő-telepet előkészítette s az egyes részletek kidolgozásával ma az ügyet már abba a stadiumba juttatta, hogy a tényleges megvalósuláshoz más, mint a jogi tekintetben való megalakulás nem szükséges. A nagybizottság küldetéséről számot adni s egyben a szövetekeztet megalakítani óhajtja. Felhívjuk azért mindazokat, akik a szervezet működését érdekükben fekvőnek látják s akik a szervezetnek tagjaivá óhajtának lenni, hogy minden további késleltetés nélkül április hó 6 án, szerdán este 6 órakor a Royal-szálloda nagytermében megtartandó alakuló közgyűlésen pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az előkészítő bizottság.

— **Tessék jól vigyázni,** hogy tényleg valódi *Ferencz* József keserűvizet kapjon az üzletben, mert nagyon sok csekély értékű viz a családias hasonló címkével van forgalomban, számítva arra, hogy így módon meg fogják vásárolni a „*Ferencz* József” keserűviz helyett, melyről köztudomású, hogy a legkellemesebb ízű, legnyugtatóbb és legbiztosabb hatású. Számtalan orvos a maga és a saját családjában felismerő szükség esetén szintén a „*Ferencz* József” keserűvizet használja. A „*Ferencz* József” keserűviz-források igazgatósága Budapesten van.

— **A kertészek világlátása.** Nyíry Ernő bizottsági tag interpellációt jelentett be a város csütörtöki közgyűlésére a kertészek közvilágítása ügyében. Az interpelláció hivatkozik arra, hogy a közgyűlés a múlt év őszén megbízta a tanácsot a kertészek közvilágításának előkészítésével, kérde, hogy mily stadiumban van a dolog.

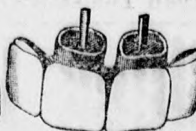
— **Sétahangverseny a kalotaszegi kiállításon.** Holnap, szerdán délután 5 órától 6 óráig a kalotaszegi kiállításon, a debreczeni ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1. II. em.) Magyar Imre cigányzenekara fog hangversenyt nyújtani. A zenekart a kulturális célra való tekintetből Magyar Imre díjtalanul becsátotta a vezetőség rendelkezésére. A kiállítás állandóan a legelőkelőbb érdeklődés tárgya. Nagyobb rendelők:

Műfogak

Kautsuk és arany kivitelben, zománcz fogsorok, rágásra használható és azonnal megszokható, arany fogkoronák és hidak eltört darabok 2 óra alatt javíttatnak!

MAGYAR FERENCZ

fogtechnikus, Szent-Anna-u. 5. (Gondy-ház.)

Megnyílt Fehér J. új butornagyáruháza Feltűnő olcsó árak. Hunyadi-utca 17.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910. ápr. 5.

Készlet 10-15 olcsóbb.

1910. októberi buza	11.11	111.2
májusi buza	13.41	13.42
1910. áprilisi buza	13.54	13.55
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	—	—
1910. áprilisi rozs	8.80	8.61
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.28	7.24
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	60.5	6.06

Nyiltér

Gyermekeknek és felnőtteknek.

Kiváló táplálószer egészséges és gyöngye, a fejlődésben visszamaradt bármilyen koru gyermekeknek. Előmozdítja a csont és az izom képződését, s úgy elhárítja és megszünteti a hámenést, bélturbot és hányásékelést, mint semmi más szer.

Jobban tisztít minden más tisztítószerrel.

St.-Louis 1904. világhírlításon „GRAND PRIX“

Tisztíts csak

Globus
Fém tisztítókivonatal
legjobb Fém tisztító a világon

Bárta fürdő

— A Kőhegyi és Ibolya nyaralók —
Eladók.

A telek 1120 négyszögöl, mely örök bérletet képez. Az egyik nyaralóban 6 szoba, a másikban 10 szoba van a szükséges összes mellékkeliségekkel. Külön kertész lakás, pince, arnyas kert, tenisz pálya stb. Bárta fürdő legjobb helyén fekszik. Összes helyiségek butorozva. A nyaralók helyszínén a kertész utján bármikor megtekinthők.

Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Környei Géza ügyvédi irodája, Budapest VI., Nagymező utca 28.

Olcsó szabadalmazott beton, tömbös csöves oszloppal

sodronykerítéseket
és szabadalmazott
szöllőlugas oszlopokat

készít:
Neubauer János
sodronyműgyáros
DEBRECZEN,
Kótmalom-utca 4.

Ívánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

Telefon :
435
szám.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

czipők, kalapok és fehérneműek

gyári árban adatnak el.

Kutcsövek, vízvezetési csövek

horgonyozva és feketén,
csatorna-rostélyok, **KUT-**
KAGYLÓK, zabló-csészók.

Vasgerendák, tető-lemezek

horgonyozott és fekete
vaslemezéből, asphalt, kát-
:: rányos lemezéből ::

Sesztina Lajos

czégnél, Placz-utca 23.

Kávénáz megnyitás!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
Budapest c. kávéházamat

Debreczen, Hunyadi-utca 17. szám alatt,
(Demetrovics-féle palotában.)

folyó hó 6-án este
ünnepélyesen megnyitom

Kávénázamat fővárosi mintára van berendezve modern butorokkal, pazar villany és gázvilágítással.
Legjobb minőségű ételekről és italokról gondoskodik a tulajdonos.
Szives látogatást kérve, tisztelettel

Tisztelettel: **AUGURT A.**

Gazdák!

Tavotta, gazdasági olajok, kenőcsök
legolcsóbban

Blumbergernél

Hatvan-utca 13. Telefon 621.

Napernyők,

divatkelmék — szolymek —
csipkék — díszítések
gyönyörű választékban

Donogán és Somossy

czégnél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

OLLA
gummikötő-
legesség
Kapható
Debreczenben
Schön Sándornál
Plac-u 12.

Legszebb
tavaszi keztyük
Schön Sándor
üzletében, Plac-u. 12.

Tessék meggyőződni!

Ha szép és jó

C Z I P Ö T

óhajt venni olcsón, úgy forduljon **Hatvan-utca II. szám**
alatti czipőüzletembe, hol

üzletáthelyezés miatt raktáron levő összes saját gyárt-
mányu férfi, női és gyermekcipő-
ket leszállított árban árusítok.

Amerikai czipőkben óriási választék.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Nőül venném azon hölgyet, ki butor-berendezését a Fehér J. új butornagyáruházában szerzi be. Hunyadi utca 17. a vasúti állomás közelében. Dus választék, olcsó árak.

Betöltendő.

Ügyes férfi szabó vagy munkás a női szabó-sághoz és tanuló leányok felvételnek Vanger Sándornál.

Kereskedelmi végzett leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóban

Fűszer kereskedő segéd ügyes detafista azonnal felvétetik. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látásérészhez Debreczen, Piacz-utca 63. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrszip-tetét, lorgnitet kaphat.

Husvétl (ünnepi szám) hírlapok: Pesti Hírlap, Budapesti Hírlap Magyarország. Független Magyarország, Egyetértés, Az Ujság, Pesti Napló stb. Nagy Samu tőzsdéjében Városház alatt kapható.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olyaa télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern melléképületekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudózkodó irodájában.

Önt is érdekli! hogy vászon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étkezéslecek, férfi és női szövetek, ugyisintén felöltők, szönyegek, csipke és szövet függönyök, ágyszerítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az újonnan berendezett és dusan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

Sestakerti bor 1908. évi, hordónként vagy összesen eladó Egymalom-u. 5. szám.

100 hektoliter 6-bor 1908. évi homoki termés eladó. Czim: Holló István Nagyléta.

Alig használt férfi divat és cipő üzlet berendezés félárban eladó, Piacz utca 47.

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti áraknál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Permetező gépek javítását idejekorán eszköztesse Varga János rézművesnél, Piacz utca 52. mert most olcsóbbak mint a szonban.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Új harisnya kötések és fejlesek. A legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zsinór és Paszomány Gyárban Debreczen, Piacz-utca 32.

Frissen szedett, válovtott sima szőlővessző eladó, ezre 6 korona. Poroszlay László szőlőtelepéről, Hunyadi-utca 8. szám.

Egy jókarban levő takaréktűzhely 2 karikával, üsttel, csövekkel megvételre kerestetik. Keller, Széchenyi-utca 51.

Épület bádagos munkákat valamint javítását és festését legolcsóbban, legmegbízhatóbban készíti Burg Ignácz Vár-u. 2.

Butorok legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal.

Lakás

Teljes fűszerüzlet berendezés jutányos árban eladó, bővebbet Fritsch Károly Debreczen.

Széchenyi utca 23. sz. egy 6 szobás, egy 4 szobás és egy 2 szobás lakás kiadó. Modern vízvezeték és villanyvilágítással.

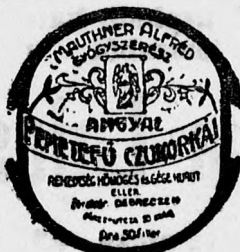
Különbejártu butorozott szobát keresek a Főter közelében. Sándor Armin Piacz 38.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, champoing hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edéné termében Piacz 33. Kifésült hajat legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

Az Újlőről, egy egyéves pejesikó elveszett. A ki utba igazít jutalomban részesül Csengeri Ignácz Hatvan utca 65. szám a tulajdonosnál.

Bármilyen régi kalapokat rövid idő alatt majdnem újja alakít, tisztít, javít, a legjutányosabb árban. Borza István Csapó-u. 2.

Szép csak az lehet, ki

Mauthner

:: Lillom-crémjét ::

használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható Arany-Angyal gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok

Füvészkert-u. 14! Nagytemplomhoz egy perc a HARMATHY antiquarium könyvek, zsolttárok, imakönyvek ott rémolcsón kapható.

Még a

Halley üstökös

— fénye sem közelítheti meg a —

Bocskay cipő-krém

ragyogó fényességét.

Kérje mindenütt!

מצות

Kérem meglátogatni.

A mennyiben a paszkasú és már nagyban folyik, kérem a nagyérdemű közönséget, hogy b. megrendeléseiket mihamarabb hozzám juttatni sziveskedjenek, mivel a tömeges rendelés folytán csakis az előre jelentkezőknek szolgálhatok pászkával. Rendeléseket későbbi szállításra is elfogadok, de azok is előre bejelentendők.

Szives pártfogást kér, tisztelettel

Weisz József,

Hatvan-utca 70 szám.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. a főpostával szemben.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.

1886—1909. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni. kir. járásbírósnak 909 V 1824/4. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Gu yás Géza részére 40 Kor. 40 f. tőke, ennek 1909. évi március hó 17. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 36 Kor. 76 fill. perköltség erejéig 1909. évi május hó 7 én bíróság felül foglalt és 1345 kor. 40 fillerre becsült butorokból álló ingó-ágok **1910. április hó 9-én d. e. 9 órakor** kezdetet veendő es Bethlen utca 13. szám a'alt megtartandó nyilvános bírói árveresen leg többbetigérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron a'ul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1910 február hó 28-án.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Nemes faju gyümölcsfák

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kajszinbarack, ringlőh, meggy és cseresznyefák

Különösen erős minőségben

1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on telul 1.10 Kor. 50 drb on felül 1.— Kor. **Azonkívül:** magastörzsű birsalma, diófák, diszcserejek, fenyőfák, futó cserjék, rózsafák, cserép és futórózsák, óriási mennyiségben a legolcsóbb árakon.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

Kontsek Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

1668—1910. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Debreczeni hitelbank r.t. végrehajthatónak Szatmári András végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Debreczen belterületén a Homokkúrtban fekvő, a debreczeni 350. szíjkyben A. + 5 sor. 5550/b—2. hrs. am a. felvett ingatlanból, a Szatmári András néven álló felrésznyi jutalékra 748 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1910. évi április hó 21-ik napjának délutáni 3 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár %, en alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20% át, vagyis 148 korona 60 fillért készpénzben vagy ovadékes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20% áig kiegyesíteni, különben az ígéréte figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1910. febr. hó 4 én.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Baróthy Béla, kir. tvszéki bíró